

РЕШЕНИЕ

№ 30363

гр. София, 30.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав, в
публично заседание на 18.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **2979** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на [чл. 40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация](#) (ЗДОИ) във вр. с [чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс \(АПК\)](#).

Образувано е по жалба на М. В. Г. - Б. от [населено място], чрез адв. М. Р. П., срещу Решение № 03/23.02.2026 г. на директора на Института по български език, по Заявление за достъп до обществена информация, в частта му, с която е отхвърлено по т.т. 3, 4, т. 1, изр. 2 и 2, изр. 2.

Жалбоподателката сочи, че постановеният отказ е незаконосъобразен като издаден в противоречие с материалния закон и с адм. – производствените правила. Излагат се съображения, че информацията е обществена и липсват основания за отказ. Иска се от съда да се отмени отказа и да се върне адм. преписка за ново произнасяне при даване на задължителни указания, относно приложението на закона. В с.з. жалбоподателят се представлява от адв. М., който поддържа жалбата, прави искане за присъждане на разноски.

Ответникът – директорът на Института по български език, редовно призован, не се представлява в с.з., излага писмено становище чрез адв. Г., който претендира разноски.

След като прецени приетите по делото доказателства и обсъди доводите на страните, съдът приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима като подадена в законоустановения срок, от лице, адресат на адм. акт, с правен интерес от оспорването му.

След цялостна преценка на събраните по делото писмени доказателства, извършените процесуални действия и като взе предвид доводите на страните, съдът приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Разгледана по същество, жалбата срещу мълчалив отказ за предоставяне на достъп до обществена информация е основателна по следните съображения:

Производството по издаване на оспорения акт започва по Заявление за достъп до обществена информация, вх. № 50/29.01.2026 г., на жалбоподателя, формулирано и мотивирано по спорните точки както следва:

Предоставяне на следната обществена информация:

1. решенията на НС на ИБЕ за времето от 01.01.12 г. – 31.12.2015 г.;
2. решенията на ОС на ИБЕ за времето от 01.01.12 г. – 31.12.2015 г. – протоколи от заседания с пълен текст;
3. всички заповеди на директора на ИБЕ за назначаване на лица на длъжност въз основа на сключени срочни договори за заемане на съответната длъжност, за времето от 01.01.12 г. – 31.12.2015 г.;
4. всички договори, сключени от директора на ИБЕ с фирми и лица, за времето от 01.01.12 г. – 31.12.2015 г.

С процесното решение по оспорените точки се указва на жалбоподателя да конкретизира заявлението в 30 –дневен срок, на основание чл. 29, ал. 1 от ЗДОИ, предвид обема на исканата информация като се конкретизира предмета и страните на договорите, заповедите, които се искат или лицата по тях, заседания или точки по тях, кои заседания или теми от дебати.

От правна страна:

Издател на процесния мълчалив отказ е директорът на Института по български език като адм. орган, до който е изпратено заявлението по ЗДОИ и по което същият се е произнесъл в законоустановения 14-дневен срок като е налице законово задължение за такова произнасяне, понеже информацията следва да се приеме за „обществена“ по смисъла на чл. 2 от ЗДОИ.

Процесният отказ да се предостави исканата информация, представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 4 от АПК и подлежи на оспорване по съдебен ред. Отказът е издаден извън предвидената в закона писмена форма, като разгледан по същество е незаконосъобразен, постановен в противоречие с материалния закон и адм. – производствените правила.

Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация са уредени в Закона за достъп до обществена информация /обн. ДВ, бр. 55 от 2000 г./. Обществена информация по смисъла на закона е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти – чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. Задължените да предоставят информация по ЗДОИ субекти са посочени в чл. 3, ал. 1 и 2 от закона. Съобразно законовата дефиниция,

кметът на СО е орган на местното самоуправление и следователно – задължен субект по см. на чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ. Тези субекти имат задължението да предоставят информация, която да е създадена в кръга на тяхната компетентност или да се съхранява от тях и да е налична. Обществената информация, която отговаря на първото изискване е два вида - официална и служебна. В разпоредбата на чл. 10 от ЗДОИ е посочено, че официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия. Правните актове на държавните органи, в които по дефиниция следва да се приеме, че се съдържа официална информация са нормативни, общи и индивидуални. За първите от тях достъпът е осигурен чрез обнародването им в Държавен вестник. За останалите достъпът се осъществява по реда на ЗДОИ, освен ако изрично не е предвиден друг начин. Служебната информация, според чл. 11 от ЗДОИ е тази, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и техните администрации.

В конкретния случай, исканата информация по заявлението, според настоящия състав на съда следва да се квалифицира като обществена. Действително, съобразно изложените в заявлението съображения, посредством нейното предоставяне се цели създаване възможност да се състави мнение относно дейността на задължения субект, във връзка с дейността на държавен орган – ИБЕ. В случая безспорно е налице обществен интерес от предоставянето ѝ. Съдът намира, че неправилно адм. орган е дал указания по оспорените точки. Исканата информация е точно посочена и няма никаква нужда от нейното конкретизиране. Действително, същата вероятно е с голям обем, но указанията в тази връзка са ирелевантни и неизпълними. Ако заявителят знаеше кои са договорите и с кои лица са сключени, то същият нямаше да иска предоставянето им. Същото се отнася и до посочване на протоколи, от заседания, теми и тн. В този смисъл тези указания са алогични до степен на абсурдност. Ответникът следва да се произнесе с адм. акт като посочи какви са мотивите му за отказ и дали е налице „надделяващ общ. интерес“ за предоставянето на информацията. Следва да се уведомят съответните лица и да се поиска тяхното съгласие за огласяване на имената им като информацията при отказ следва да се прецени дали да се предостави, с оглед горепосочената преценка за „надделяващ общ. интерес“.

Гореизложеното води до извод за незаконосъобразност на оспорения акт в посочените точки, тъй като не е предоставена исканата обществена информация при липса на изложено правно основание за това.

При наличие на направено искане от жалбоподателя, при изхода на спора, на осн. чл. 143, ал. 1 от АПК, съдът дължи произнасяне, относно присъждане на разноски по делото. Същите са в размер на 500 евро адв. хонорар /при липса на оспорване на размера/ и 5.11 евро д.т.

Така мотивиран и на основание [чл. 172, ал.2](#) от АПК, АССГ, 33 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ, по жалба на М. В. Г. - Б. от [населено място], чрез адв. М. Р. П.,

Решение № 03/23.02.2026 г. на директора на Института по български език, по Заявление за достъп до обществена информация, в частта му, с която е отхвърлено по т.т. 3, 4, т. 1, изр. 2 и 2, изр. 2. като са дадени указания за конкретизиране

като

ВРЪЩА делото като адм. преписка за ново произнасяне по заявлението за достъп, в 14-дневен срок, съобразно дадените в мотивите на решението задължителни указания за прилагане на закона;

ОСЪЖДА Институт по български език да заплати на М. В. Г. - Б. от [населено място], ЕГН [ЕГН], разноски по делото в размер на 505.11 /петстотин и пет евро и единадесет цента/.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно оспорване.

СЪДИЯ: